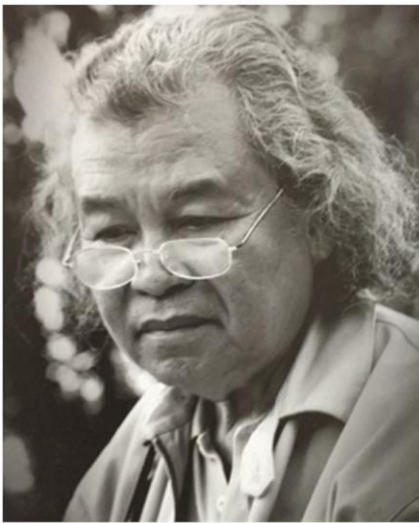

หน้าพระลาน

จิตวา กลิ่นสุนทร

ศาสตรเมธี นนทิวรรณ จันทนะพะลิน ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) 2549

กวามเปลี่ยนแปลงในชีวิตคนสามารถเกิดขึ้นได้เพียงเสี้ยววินาทีชนิดไม่น่าเชื่อเลยจริงๆ เมื่อไม่กี่วันที่ยังนั่งสนทนาพูดคุยกันอยู่แบบไม่มีอะไรบอกเหตุมาก่อน ก็มาต้องจากไปชนิดไม่ทันได้กล่าวลา

การสื่อสารปัจจุบันนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วเพียงเวลาไม่กี่นาทีอาจารย์นนทิวรรณมีอาการหัวใจล้มเหลวระหว่างเดินทางไปทำงานยังจังหวัดชลบุรีในฐานะของ "ศิลปินแห่งชาติ" เพื่อเป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวดงานศิลปะ ข่าวเสียชีวิตก็แพร่กระจายไปทั่วในแวดวงคนทำงานศิลปะ และเพื่อนๆ

คำคืนวันเสาร์ที่ 21 มกราคม 2560 เตรียมตัวเข้านอนเพื่อจะหลับให้เร็วที่สุดเนื่องจากเป็นคนมีกรรมนอนหลับยากมาก เพราะมีอาการทางสังคมเรียกว่าเป็นไฟต์บังคับในยามเช้าตรู่วันรุ่งขึ้น

ข่มตาให้หลับลงไม่ได้เพราะมีเสียงโชนดังอย่างต่อเนื่องเพราะไม่ได้ปิดเสียงโทรทัศน์ พยายามไม่สนใจ ไม่เปิดดู

สุดท้ายก็ทนไม่ไหวเมื่อมีเสียงเข้ามาอย่างไม่หยุด

!ปิดไฟ เปิดโทรทัศน์อ่านดูใจหายวาบเป็นข้อความ "ขอแสดงความอาลัยกับการจากไปของอาจารย์

นนทิวรรณ จันทนะพะลิน เป็นอย่างยิ่ง--ขอแสดงความเสียใจด้วยครับ เสร้าใจมากจริงๆ--ขอแสดงความเสียใจด้วยครับ--เสียใจจริงๆ ครับ--เพิ่งลาอาจารย์กลับมาเชียงใหม่ เมื่อกี้--ไม่น่าเลย ไม่มีลางอะไรเลย--ขอแสดงความอาลัยต่อการจากไปของ ศาสตรเมธี นนทิวรรณ จันทนะพะลิน อาจารย์ของพวกเราชาวจิตรกรรมฯ เป็นอย่างยิ่งครับ--ไม่น่าเชื่อครับ--ตกใจ จริงหรือ?

เป็นข้อความที่คัดลอกมาจากไลน์กลุ่มของสมาคมนักศึกษาเก่าคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ รุ่นต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์นนทิวรรณ

"อาจารย์นนทิวรรณ จากไปแล้ว หัวใจวายวันที่ 21 มกราคม 2560" เป็นไลน์จาก กมล ทัศนัญชลี "ศิลปินแห่งชาติ" ที่ร่วมเดินทางไปตัดสินงานครั้งนี้เช่นเดียวกัน และบอกว่า อยู่ด้วยกันตลอด

ทราบแต่ว่าอาจารย์นนทิวรรณมีอาการเจ็บป่วยอยู่พอสมควร ซึ่งก็ได้รับการดูแลรักษาจากแพทย์อยู่ แต่คิดว่าเขาเองว่าโรคของเขาไม่เกี่ยวข้องกับหัวใจ ไม่ยกจะทราบว่าจะมีอาการของหัวใจวายหรือหัวใจล้มเหลวไปเลยๆ

ซึ่ง ณ เวลานั้น วันที่เขียนต้นฉบับยังไม่ทราบว่า การจากไปของเขาเกิดจากสาเหตุอะไร คงต้องรอให้แพทย์วินิจฉัยเสียก่อน

อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน จากไปในช่วงวัย 70 ปี ซึ่งฟังดูสูงวัย แต่คนในวัยดังกล่าวทุกวันนี้ยังสามารถทำงานกันอย่างสบาย ปี พ.ศ.2508 เด็กหนุ่มหน้าตาตุ๋นๆ ชื่อๆ จากโรงเรียนช่างศิลป์ กรมศิลปากร ได้เข้าเป็นน้องใหม่คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พร้อมกับเพื่อนๆ รุ่นเดียวกัน และต่างรุ่นอีกหลายคนรวมกับที่มาจากโรงเรียนอื่นๆ เป็น 25 คน ถือว่ามากที่สุดสำหรับคณะวิชานี้ ในเวลานั้น

จำได้ว่าเขาเป็นคนเรียบร้อยมาดตุ๋นๆ ลักษณะท่าทางเป็นคนที่คุณตาเป็นเพื่อนได้อย่างสนิทใจ ยิ้มง่ายดูไม่มีเล่ห์เหลี่ยมอะไร

แม้ต่อมาได้สนิทกันมากขึ้นจะพบว่าเขาเป็นคนช่างครุ่นคิดค้นหาตลอดเวลา การพูดจาเรื่อยๆ แต่ตะกุกตะกักกระเดียดไปในทางที่เรียกกันว่าติดอ่างทีเดียว

เมื่อได้ศึกษาเล่าเรียนด้วยกันมาจนถึงขั้นจะต้องเลือกลีลาที่แต่ละคนถนัดชอบพอพร้อมด้วยคำชี้แนะจากอาจารย์ นนทิวรรณที่เพื่อนๆ เพิ่งจะเข้าใจว่าสิ่งที่เขาคิดค้นค้นหาตลอดเวลา นั้นเป็นเรื่องของงานศิลปะล้วนๆ

โดยเฉพาะกับงานปั้น หรือประติมากรรม ซึ่งเขาได้เลือกที่จะเรียนในชั้นปริญญา

ต่างคนต่างเลือกไปในทิศทางที่ชอบพอของตัวเอง เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ ตามชื่อคณะซึ่งนนทิวรรณเลือกเรียนประติมากรรม ตามที่มุ่งหวังดังกล่าว

จนในที่สุดก็ถึงจุดหมายปลายทางในอีก 2 ปีต่อมาพร้อมกับที่ต้องเรียนรวมกันมาใน 3 ปีแรกก็ใช้เวลาเรียนถึง 5 ปี จึงสำเร็จการศึกษาในชั้นปริญญาตรี ซึ่งต่างก็ต้องแยกย้ายกันออกไปดำเนินชีวิตในสังคม

นนทิวรรณ ได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ถ่ายทอดสอนสิ่งรุ่นน้องๆ ต่อไปในคณะวิชาของมหาวิทยาลัยที่ได้เรียนจบมา เมื่อปี พ.ศ.2514 และเมื่อทางมหาวิทยาลัยได้เปิดทำการเรียนการสอน

ถึงขั้นปริญญาโท เขาก็เข้าศึกษาจนจบหลักสูตร ได้รับปริญญาโทบัณฑิตทางด้านประติมากรรม ในปี 2522

อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน รับราชการเป็นอาจารย์สอนประติมากรรม เป็นหัวหน้าภาควิชาประติมากรรม ได้รับทุนให้เดินทางไปฝึกอบรมการแกะหินอ่อนยังสถาบันคารารา ประเทศ Italy ได้รับเลือกเป็นคณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปี 2527 ก่อนจะเว้นวรรค และกลับมารับตำแหน่งนี้อีกครั้งหนึ่ง

เป็นผู้ก่อตั้ง “หอศิลป์คณะจิตรกรรมฯ” ก่อตั้งภาควิชา “ทฤษฎีศิลป์”

ผลงานประติมากรรมได้รับรางวัล เหรียญเงิน 3 ครั้ง เหรียญทองแดง 2 ครั้ง จากการแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งชาติ

ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร

และเป็นอาจารย์พิเศษสอนนักศึกษาในชั้นปริญญาโท-เอก ตลอดมาแม้จะเกษียณอายุราชการมาหลายปีแล้วก็ตาม เคยเป็นคณบดีคณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้วยเช่นเดียวกัน

อาจารย์ค้นคว้าทำงานศิลปะตามที่ตนเองถนัด อย่างหนักตลอดระยะเวลาหลายสิบปี ขณะเดียวกันก็ไม่เคยที่จะปฏิเสธกับงานสังคมเพื่อส่วนรวม โดยเข้าร่วมเป็นกรรมการคัดเลือก ตัดสินการประกวดศิลปะรายการสำคัญๆ ของประเทศ อาทิ กรรมการคัดเลือก ตัดสินงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ กรรมการงานประกวดศิลปะประจำปีของการปิโตรเลียมฯ (ปตท.) และ ฯลฯ

เป็นกรรมการ และเลขาธิการ กองทุนส่งเสริมการศึกษา การสร้างสรรค์ศิลปะ ของ “มูลนิธิวีรจันทรุช พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์”

พผลงานประติมากรรมของอาจารย์เป็นที่ ยอมรับโดยทั่วไป จึงไม่ใช่เรื่องแปลกใจอะไรที่จะได้รับการเชิดชูเกียรติเป็น “ศิลปินแห่งชาติ” สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)

ขออนุญาตคัดลอก คำประกาศเกียรติคุณ ในการได้รับการเชิดชูเกียรติเป็น “ศิลปินแห่งชาติ” (พ.ศ.2549) มาตีพิมพ์ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

“นายนนทิวรรณ จันทนะพะลิน ปัจจุบันอายุ 61 ปี เกิดเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พุทธศักราช 2489 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต สาขาประติมากรรม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์งานศิลปะมาอย่างต่อเนื่อง

ตลอดระยะเวลา 37 ปี

นายนนทิวรรณ จันทนะพะลิน เป็นประติมากรที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทย ผลงานที่โดดเด่นเป็นรูปทรง 3 มิติมีความสัมพันธ์ของเส้นและปริมาตรอันกลมกลืนงดงาม โดยนำเสนอผ่านความรู้สึก อารมณ์ และความปรารถนาเพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงความเป็นจริงของธรรมชาติ

และต่อมาในภายหลังได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีเนื้อหาแฝงปรัชญาทางพุทธศาสนา ผลงานได้รับรางวัลจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง รวมทั้งได้รับเกียรติให้สร้างประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศ

เช่น ออกแบบเหรียญ และทำต้นแบบเหรียญพระมหากษัตริย์ ภายแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ออกแบบประติมากรรมนูนสูง ติดตั้งริมสระภายในสวนหลวง ร.9 และดำเนินการปั้นดินต้นแบบและควบคุมการหล่อทองเหลือง แล้วปิดทองพระประธานและพุทธสาวกเพื่อประดิษฐานในพระอุโบสถวัดพระรามเก้ากาญจนาภิเษก เป็นต้น

นอกจากนั้น ยังเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ และสร้างคุณประโยชน์ทางด้านศิลปะแก่สังคมและวงการศึกษาศิลปะของไทยมาโดยตลอด”

ศาสตรเมธี นนทิวรรณ จันทนะพะลิน จากไปอย่างกะทันหันแทบไม่เคยมีใครคาดคิดมาก่อน นับเป็นการสูญเสียบุคลากรในวงการศิลปะศิลปินอาจารย์ โดยเฉพาะทางด้านประติมากรรมร่วมสมัย ครั้งสำคัญอีกท่านหนึ่ง

ศิษย์ทั้งหลาย ครอบครัว ญาติ มิตร ต่างเศร้าเสียใจ และอาลัยเป็นอย่างยิ่ง ●